

22.5.2017

Eduskunnan talousvaliokunnalle

HE 47/2017 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi asiakkaan valinnanvapaudesta sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä valtionalouden tarkastusvirastosta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry haluaa kiinnittää valiokunnan huomion siihen, että valinnanvapauden piiriin tulevien sote-palvelujen tuottajien ja asiakkaiden oikeudet ja velvollisuudet eivät tule olemaan samat kuluttajansuojan suhteen, mikäli lakia ei eduskuntakäsittelyssä muuteta. Hallituksen esityksessä ei ole yleisiä asiakkaan suojaa koskevia säännöksiä.

Kuluttajaliiton mielestä valinnanvapaus tarvitsee tuekseen vahvan ja laajan asiakkaansuojan, joka tulee selkeästi kirjoittaa valinnanvapaus- tai palveluntuottajalainsäädäntöön. Mikäli poliittisena tavoitteena on, että palvelun käyttäjän oikeusturva on valinnanvapauden piirissä olevissa palveluissa aina sama palvelun tuottajasta riippumatta (yksityinen vs. julkinen) tulee laissa esimerkiksi mainita ne kuluttajansuojan periaatteet, joita sovelletaan kyseisiin palveluihin tuottajasta riippumatta.

Tällä hetkellä kuluttajansuojalakea sovelletaan yksityisiin terveyspalveluihin sekä palvelusetelillä hankittuihin terveyspalveluihin. Julkiset palvelut ovat kuluttajansuojan ulkopuolella. Terveyspalveluiden käyttäjien oikeusturva tällä hetkellä siis vaihtelee palveluiden tuottajasta riippuen. Mikäli tämä nykytilanne halutaan säilyttää eikä palvelun tuottajien ja näiden asiakkaita haluta valinnanvapauden piirissä olevissa palveluissa samalle viivalle kuluttajansuojan suhteen, on tärkeää, että poliittinen päätös tämän suhteen on tietoinen ja harkittu.

Valinnanvapauden piiriin tulevien sote-palveluiden käyttäjiä tulee kuluttajansuojan periaatteiden mukaisesti suojata muun muassa harhaanjohtavalta markkinoinnilta. Heille tulee varmistaa oikeus rahalliseen korvaukseen palvelun puutteen perusteella sekä antaa mahdollisuus viedä riita-asiat tuomioistuimen ulkopuolisen riidanratkaisuelimen ratkaistavaksi.

22.5.2017

Kuluttajaliitto katsoo, että eduskuntakäsittelyn aikana lakeihin on sisällytettävä selvästi ne keskeiset kuluttajansuojan periaatteet, joita noudatetaan kaikissa valinnanvapauden piirissä olevissa palveluissa palveluntuottajasta riippumatta. Muussa tapauksessa lakien oikean tulkinnan hakeminen saattaa viedä useita vuosia. Epäselvyys tekisi myös sote-uudistukseen liittyvästä palveluiden käyttäjille suunnatusta tiedotuksesta hankalaa.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
Päisihteeri